

1867-10-15

AFSENDER

J. C. Jacobsen

MODTAGER

Carl Jacobsen

FAKTA

Type:
Brev

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
København

Arkivplacering:
Uden FA-nummer, æske F 3,1

Emneord:
Gær, opførsel, optræden,
påklædning

DOKUMENTINDHOLD

J. C. Jacobsen påpeger vigtigheden af en god optræden og den rigtige påklædning, når man er på bryggeribesøg. Brevet handler om bryggeriforhold i øvrigt bl.a. prisen og kvaliteten af maltbyg. J. C. nævner, at han stadig bruger den gær, som han 22 år tidligere i 1845 hjembragte fra München.

TRANSSKRIFTION

Carlsberg 15 October 67

Kjære Carl!

Tak for dit franske Brev, som jeg modtog idag og som jeg har læst med megen Interesse. Først maae jeg besvare et Spørgsmaal som jeg glemte sidst, angaaende dit Creditiv. Dette er ganske rigtigt udstedt i Papirsgylden og kun betalt efter disses Værdi.- Det fornøier mig at høre, at Du flittigt noterer Konstruktioner osv, med stor Detail, hvilket jeg fremdeles vil anbefale Dig at gjøre, hvor Du finder Noget, som synes Dig hensigtsmæssigt og vel gennemtænkt, selv om der ikke er nogen Sandsynlighed for at komme til at benytte det.- Deels er denne Beskjæftigelse meget lærerig, idet man dermed ledes til selv at gennemtænke Tingene tilbunds, deels kan man aldrig vide, hvad man vil komme til at benytte.- Jeg anede jo f.Ex ikke, da jeg var i Frankrig, at jeg skulde komme til at benytte Jernbjelker i saa stor Stiil, som nu er skeet, men jeg betragtede dog denne Con-

struction med megen Opmærksomhed, fordi den, som alt Sligt, interesserede mig og jeg har dermed været istand til at anvende den paa en særdeles tilfredsstillende Maade og uden at begaae nogen væsentlig Feil, men jeg har rigtignok ofte ønsket, at jeg havde gjort endnu fuldstændigere Optegnelser paa min Reise, hvorved jeg havde været fri for meget Hovedbrud og mangan Tvivl og ogsaa for endeel uforholdsmæssig Bekostning. Jeg vil derfor anbefale Dig ved alle slige Optegnelser at tænke Dig i det Tilfælde, at skulle paa egen Haand indrette noget Lignende.- De omtalte Centrifugal-pumper kjende jeg meget godt deels af Tegninger og Beskrivelser, deels har jeg seet dem i Virksomhed paa Udstillingen i 1855 og paa den sidste Reise i Conservatoire des Arts (besøgte Du det ?) men i Bryggerierne har jeg ikke set dem. Derimod saae jeg overalt i Frankrig de fortræffelige smaae Rotationpumper, som vistnok kunne bruges til Mæskning

og klar Urt, men neppe til Urt med Humle i.- Jeg har tænkt for længe siden (i 1855) over Anvendelsen af Centrifugal-pumper i Bryggerier, men opgivet denne Idee fordi jeg havde Tvivl om de fuldstændig kunde tømme et Kar eller en Kjedel og fordi de syntes vanskelige at holde rene. Ogsaa troer jeg at de kræve langt større Kraft i Forhold til det præsterede Arbejde end andre Pumper, navnlig end Rotationpumperne.- Nu er mit hele Apparat i complet Stand og jeg har saaledes for Tiden ikke brug for flere Pumper.- Mit Valseværk gjør vel nogen Larm ved Tandhjulene, men dog meget mindre end det tidligere. Jeg vil derfor neppe forandre det, men det kunde dog interessere mig, dersom Du kunde give mig en Tegning af en Maltmølle hvori selve Valserne blive drevne af Remme, thi det kan jeg ikke vel forestille mig.- Du har ikke forstaaet min Yttring om Indkomstskat. Dette er en almindelig, personlig Skat paa alle Statsborgere i Forhold til deres Indtægt

af Renter, af Næring, af Embeder, af Jordegods, Tiender, osv.- Det er denne Skat som er indført i de fleste Lande, hvortil vor Finantsminister har grebet for at tilveiebringe Ballance i Staskassen. En særlig Skat paa Brygning eller Maltning haves fortiden ikke i Danmark, hvilket er meget Heldigt for Bryggeriernes Udvikling, da Øllet ellers vilde blive dyrere. Ikkedestomindre anbefalede jeg en Maltskat, deels fordi vore Finantser behøvede et Tilskud, deels fordi jeg forudsaa at Maltningen, som Følge af Skatten vilde blive concentreret i færre og større og bedre Etablissementer der ganske naturligt vilde blive forenede med større og planmæssigt drevne Bryggerier rundt om paa Landet, hvilket jeg udviklede i min Betænkning, men denne Betragtningssmaaede laae vore Bønder og Bondevenner for høit og de foretrak en Skat, som især vilde ramme "de Rige", nemlig Indkomstskatten. I selve Resultatet er jeg enig med dem.

II

Det var fortrædeligt at Du fik saa brusque Afslag i St Marx - det var dog ikke rigtigt, at komme i Harnisk derover - men det maa man finde sig i; det samme er, omend sjældent hændt mig, f. Ex paa den sidste Reise i Holland hvor jeg dog præsenterede mig med - Baand i Knaphullet, der ellers var en god Talisman! I Liesing var jeg i 1855 heller ikke heldig, men medens jeg forgjæves ventede paa "Herren" fik jeg dog at see, at der - dengang - Intet

var at see.- I St Marx fik jeg derimod en venlig Modtagelse - som Besøger - ved et Visitkort fra den gl Bosch i Jedlersee. Mon Du ogsaa forstaaer at producere dig rigtigt ? Du bør optræde beskedent, det forstaaer sig, men med en passende Anstand og Selvfølelse, tale om at du har bereist og bereiser Europa for at lære Bryggerierne grundigt at kjende og deriblandt det udmærkede Bryggerie N. N. som man særligt har anbefalet Dig. Du kan ogsaa begynde med at ville see Bryggeriet og naar Du har talt med Herren

eller hans Stedfortræder og ladet dem mærke at Du har Kundskaber, gaaer det maaske lettere at faae Adgang som Practikant. Klædedragten maa Du heller ikke negligere, den bør ved den første Fremtræden være soigneret. Du maa ogsaa beflitte Dig paa at tale correct og smukt Tydsk, ellers bliver Du anseet for en udannet Person.- At gjøre Dig "gode Venner" med Brygmesteren kan maaskee ikke være saa galt, men det maa skee med Varsomhed. Disse Folk ere ofte for stolte til at tage mod en Douceur. Jeg har undertiden brugt den Methode efter at have beseet Bryggeriet at give en raisonabel Douceur og naar Mandens Exterieur lod mig tvivle om han vilde modtage en saadan, har jeg sagt at det var min Skik at give en Saadan til "Folkene". Jeg troer i de fleste Tilfælde at han beholdt den selv. Naar jeg da Dagen efter kom igjen for at "se Et og Andet noget nøiere" var Forholdet strax mere intimt.- Jeg vil nu ret ønske at Du vel snart kan faae

Adgang til et godt Bryggerie, hvor Du kan opholde Dig i længere Tid, indtil Du tager til München, hvilket jeg ganske Billiger, da Du dér sikkert vil med Lethed faae Leilighed til at see Alt.- Naar Du kommer i et Bryggerie hvor der ikke brygges om Sommeren, vil jeg bede Dig særligt at erkjendige Dig om Maaden hvorpaa de indlede Gjæringen ved Saisonens Begyndelse; om de tage Gjæren fra et andet Bryggerie eller om de bruge deres egen Gjær som de gjemme fra Foraaret - og hvorledes - eller om de, som jeg, bruge Bundgjær af Lagerfadene, samt hvorledes de behandle den. Jeg har som Du veed, aldrig skiftet Gjær, men stadigt forplantet den, som jeg for 22 Aar siden hjembragte fra Sedlmayr i en lille Blikdaase.- Hvad Byghøsten angaaer da er den iaar rigelig, men Vægten er mindre god end de sidste Aar, kun 187 pund [pundtegn] pr Tønde istedetfor 190 à 192

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARISBERGFONDET

pund [pundtegn]. Det bedste Maltbyg kommer fra Møen samt fra Lolland, Falster og det vestlige

Sjælland. Prisen er meget høj, høiere end nogensinde, nemlig 8 à 8½ Rdlr pr Tønde. Da jeg stadigt holder Ølprisen uforandret vil Bryggeriet atter i næste Aar kun give et meget ringe Overskud, men det koster mig ingen Overvindelse at leve tarveligt, thi det har jeg lært i min Ungdom.-Jeg havde forleden Dagg besøg af min gl. Ven Pontoppidan i Hamborg, som med Varme udtalte sin Glæde over at kunne være Dig til Nytte i England og Holland, hvor hanoveralt har Forbindelser og tildeels Filialer og vil introducere Dig i danske og engelske Familier og, som han troede, ogsaa uden Vanskelighed i Bryggerier. Han er, ligesom jeg, passioneret for Englænderne som dygtige, practiske Folk.- Jeg maa slutte i en Fart, thi Budet venter.. Lev vel!
Din
Jacobsen

15
10 67
C.M.

Carlsberg 15 October 67

Kjære Carl!

Endelig ser det franske Land, som jeg ventede
iden og som jeg har læst med megen Behov. -
Længst maa jeg betænke at Opagemaal, som jeg
gladere fik, angaaende det Endelig. Dette
er ganske rigtig indholdt: Frugter og
en halv eller lidt mere. —

Det forvinder mig at Lære, at du flittigt
vokser Emulsioner, og, med stor Detail,
gjælder jeg fraværelse med anbefale dig at gøre,
som du finder Nøget, som spiser dig frugtvarer,
fisk og nok gjennemtaalt, selv om der ikke er
meget Sandhed i det for at Lære det at
benytte det. — Dette er den endeligste
meget Lære, ikke man drager Lede til selv
at gjennemtaalt Eigen Litteratur, det kan
man aldrig vide, hvad man vil Lære det
at benytte. — Jeg ved jo f. f. ikke, du jeg
nu: Lærebog, at jeg vilde Lære det at
benytte frugtvarer: saa skal du, som
nu er det, som jeg betragtede dig den Lære.

Prædication med mig og Opmærksomhed, sendt
den, som alle Plegt, indvenerende mig og jeg
for drømt snart istand til at erindre den
som en sandt selvsøgtillendte Mæde og
inden at begynde mig naturligt Læse, men
jeg for sigtignede ofte indst. at jeg sendt
gjæst enden fuldstandig Ophængelse som
min Læse, som jeg sendt snart for
mange Jævnbrød og mange Trind og offer
for endre især den betragning. - Jeg vil
dafer anbefale dig med alle Plegt Ophængelse
at se dig: At Eilsfeldt, at skulle som en
Jævn indrette meget Lige. - De enkelte
Erindringsgænges Gænges jeg meget godt
delt af Eigning og betragning, det for
jeg fort den: Mest som den betragning
i 1858 og som den sidste Læse: Casserolens
des Arts (betragte den det?) men i begyndelse
for jeg det fort den. Den end som jeg sendt
i Læse den sandtfulde som den betragning
gænges, som mistede Læse den betragning

af Glas Nat. men uagge hi Nat med Jævel
i. - Jeg var deelt for længe siden (i 1858)
med Anvendelse af Eudæmofugalegninger i
Læggens, men aggede dem. Der fandt jeg
sands. Evident om de fuldstændig Evident kunne
at det ikke er godt og fandt de byder naturligt
at føde os. Og saa blev jeg at de Evident
Læggens Evident Kraft: Læggens hi det grovste
Arbejde med andre Evident, naturligt og Læggens
Evident. - Hi er mit Jævel Apparat i
iagtede Nat og jeg var deelt for Evident
hi længe for flere Evident. - Hi Nat
Evident med uagge Læggens med Evident, men
Jeg meget mindre med det tidligere. Jeg mit
Læggens uagge Læggens hi, men det hindrer jeg
interesserer mig, Læggens hi hindrer mig
en Evident af en Mathematisk Evident
Nat Evident Læggens af Evident, hi det kan
jeg hi mit Læggens mig. - Hi var hi
Læggens mit Evident om Læggens Nat. Hi
er en almindelig, naturligt Nat jeg alle
Nat Evident: Læggens hi Læggens

af Læder, af Messing, af Sølv, af
Jæder, af Eisen, af Sten. - Al de disse Ting,
saa som indfødt: de fleste Lande, som
nu i Antikken, som saa godt som at til-
nærings, Ballance: Naturlig. for
særlig det som Lædering eller Mælkning som
særlig det: Danmark, som det er meget
Jæder for Lædering og Admønting, da
det alle med blinde Sjæle. I Antikken
antog jeg en Mælk, det som nu
Lædering, som det er Eder, det som
jeg ~~gjorde~~ ^{for} Lædering som at Mælkning, som
Sølvs af Kæden med blinde i Antikken
: som og Stær og andre Stæbentur
de som naturligt med blinde forandret med
Stær og glædeligt som Lædering som
som som Landet, som jeg indvillig: som
Lædering, som som Lædering som
Lædering som Lædering som Lædering
og de som som det, som som med som
"de Læder", som Lædering - I Antikken
Lædering som jeg som med som.

II ¹⁵/₁₀ 67
C.M.
Det var fantastisk at du fik et saa brevsomt
Afslag: D. Marx — men det var dog ikke rigtig,
at kunne: ja, ikke drømmes — men det maaske
maaske findes sig i; det kunne vi, om end videre
faaet mig, f. ex. saa du fik det: ja, laad
saa jeg dog yndtfuldt mig ind — laad:
Lægsfælle, det alles var en god Taleman!
I Lægsing var jeg i 1855 Jælle ikke Jælle,
men endnu jeg forjænt maade saa "jælle"
fik jeg dog at se, at det — drømt — Tale,
var at se. — I D. Marx fik jeg drømt
en rigtig Maatagelse — saa laad — ind at
Mistak for du og Borch: Jælle.
Men du ogsaa forstaa, at gradvis er det
rigtig? du har ogsaa bestemt, det
forstaa sig, men med en godkendt Anstand
og Betænkelse, tale om at du forstaa
og lærer forstaa for at lære læggen
grundigt at hende og drømt det indvirkende
lægsing at D., saa man forstaa forstaa
sig. du kan ogsaa læggen ind at vilde for
lægsing og maaske du forstaa tale ind forstaa

alles Jans Hofstrømers og ladte dem vandre,
at de gav Lænderne, gaves de maaske liden
at faae Adgang som Jernstikant. Udredningen
maa de jellus ikke neglige, den hos os
den første Lænderen maa forjættel. De
maa ogsaa bestille dig gaa et hele Carret
og smilt Eide, allens blinde de anset for
en indvundet Jernstikant. — At gjæve dig "gode
Næmme" i det kongeriget kan maaske ikke
maa saa godt, men det maa se med Højsættelse.
dette Læde kan ofte for Holte dit at tage
med en Lænder. Jeg gav indvundet brugt
den Metode efter et Jaar beset Kongeriget
at give en saafarvel Lænder og vane
Kongeriget Lænderen lad mig tænke om jeg
ville maaske en baade, for jeg sagt at det
maa være dit at give en baade til "Kongeriget".
Jeg laar i de fleste Eide at jeg besat
den selv. Maa jeg de Lænder efter den
ijere for at "se et og andet maaske"
med Lænderen maaske indvundet. — Jeg
vil mig selv om det at de vil maaske kan faae

Ordgang til et godt Bøggeme. For du kan
afspejle dig i længere Tid, indtil du tager til
München, hvilket jeg ganske billigt, da du der
fikkost mit end Løst foran Løst det at
for Alt. - Naar du kommer i et Bøggeme
for der ikke bryder om Tænkningen, vil jeg
bede dig forlede at søjledigt dig om Maaden
hvorpå du indtæller Gjæmningen med Paasjant
Bøggemidlet; om du tager Gjæmningen for et andet
Bøggeme eller om du bruger det ene Gjæm
for de gjæmningen for Løst - og for Løst -
eller om du, som jeg, bruger Løst og Løst
færdig, samt for Løst de befærdige den. Jeg
for, som du med, aldrig Løst Gjæm, men
Nadigt for Løst den, som jeg for 22 Aar
siden forbragte for Løst; en lille
betænkelse. - For at Bøggeme angaar,
da et den især rigtigt, men derfor et mindre
godt end de Løst Aar, den 1870 for Løst, 1870
for 190: 1920. Et godt Malerij kommer
for Maen samt for Løst, Løst og et Malerij

Gjældent. Prisen er meget høj, Lønnen end
uagtsomt, nemlig 8. a. 8 1/2 Rdr pr Candi.
da jeg stadigt Jalden aflyver i forvejen
mit benyttende alle i udsat for den
at meget mindre Omkostning, men det kostes
mig ingen Omkostning at have læstet,
hvis det for jeg kost i min byrd. —

Jeg havde tænkt mig dog at gå af min
og den Panspider i Hamborg, som
med Hærens indtækt for Glæde over at kunne
nå den til Nytte i England og Holland,
som jeg allerede har tænkt mig og vil
Lidialer og vil indvise dem til de
og angik den Læse og, som jeg havde
af den uden Hæmselighed i benyttende.
Jeg er, ligesom jeg, galdende for England
som dygtig, grædende Læse. —

Jeg er stolt i en Læse, hvis Læse
møder. — Læs med! Di

Jacobsen